

سخنچنہ از ولادت تا غیبت

حضرت ولی عصر (عجل الله تعالیٰ فرجہ الشرف)

سخراں و سرودہ :

موسیٰ سیف امیرینی

سخنی چند
از ولادت تا غایبت
حضرت ولی عصر (عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف)

روز نیمه شعبان المعظم سنه ۱۴۱۲ هجری قمری
مطابق ۱۳۷۰/۱۱/۳۰ شمسی در تهران

بضمیمه قصیده مولودیه از مرحوم فرخنده خانم سیف امیرحسینی
(ساوجی) جده آقای موسی سیف امیرحسینی
و مولودیه‌ای از مرحوم آیه‌ا... علی سیف امیرحسینی عم سخنران و
مثنوی شبان‌نامه (کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیة) اثر منتشر
نشده از موسی سیف امیرحسینی (امیر)

سخراوی و سروده :

موسی سیف امیرحسینی

سخنی چند
از ولادت تا غیبت
حضرت ولی عصر (عجل الله تعالى فرجه)
سخنرانی و سروده:
موسی سیف امیرحسینی
چاپ اول: ۱۳۷۱
حروفچینی: مؤسسه همراه
لیتوگرافی و چاپ: احمدی
ناشر: مؤلف
تیراژ: سه هزار جلد

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَهِّبَ عَنْكُمُ الرِّجَسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرُكُمْ
تطهیراً
(قرآن کریم)

خواهران و برادران گرامی، گرچه عده‌ای از خویشاوندان عزیز و
دوستان شریف از علت تشکیل این مجلس و نیت مرحوم بانی بزرگوار
اولیه آن مستحضرند ولی نظر باشند که عده‌ای از دوستان اولین بار است که
مجلس روحانی ما را بقدوم خود مزین فرموده‌اند. از طرفی جوانان عزیز
و متدين که در مجلس شرف حضور دارند نیز از موضوع معروض اطلاع
کافی ندارند بعرض میرسانم:

مرحوم آیه‌ا... مصطفی سیف امیرحسینی (اعتضاءالعلماء)^۱ فرزند
مرحوم عباسقلیخان (سیف لشگر) و فرخنده خانم والد ماجد جناب آقای
مهندس صادق سیف امیرحسینی و عم گرامی حقیر بر اثر گرفتاریهایی که

۱ - شرح حال آن روانشاد در صفحه ۲۵۹ دائرةالمعارف (مشاهیر جهان) درج
گردیده است.

ذکر آن لازم بنظر نمیرسد نذر شرعی فرموده بودند که در صورت رفع گرفتاریها همه ساله بمناسبت میلاد مسعود حضرت حجۃ‌ابن‌الحسن العسکری امام زمان (ع) مجلس جشنی منعقد نمایند، با عنایت مخصوص امام عصر (ع) گرفتاریهای شدید در زمانی کوتاه برطرف شد و این مجلس در زمان حیات پربرکت آن فقید سعید همه ساله برقرار میشد و مداران خاندان عصمت و طهارت با خواندن اشعار نفر و شیوا شیفتگان مقام والای ولایت را مستفیض مینمودند.

پس از درگذشت آن روانشاد جناب آقای مهندس صادق سیف امیرحسینی رویه مرضیه مرحوم والد را بنحو شایسته ادامه دادند.

چند سالی است که آقای مهندس امیرحسینی جهت معالجه همسرشان در خارج از کشور بسر میبرند و در غیبت ایشان افتخار انعقاد این مجلس روحانی و محفل نورانی نصیب حقیر گردیده است.

از حضار محترم تقاضا دارم با ذکر صلوت بر محمدص و آل محمدص مخلص را در ادامه مزاحمت معاونت فرمایند.

پس از حمد پروردگار بی‌همتا و درود بی‌پایان بر خاتم انبیاء محمد‌مصطفی‌ص و وصی بلافضلش علی مرتضی (ع) و یازده فرزند گرامیش ائمه‌هدی بویژه خاتم‌الاولیاء امام زمان (ع) ارواحنا فداه با تشکر از تشریف فرمائی ارادتمندان آن وجود مقدس و عرض تبریک بمناسبت میلاد مسعود ولی... اعظم حجۃ‌بن‌الحسن ع با عنایت باین مطلب که اصل و اساس دین مبین اسلام توحید ذات لا يزال خداوند متعال میباشد تیمناً چند جمله از خطبة مولی‌الموحدین امیرالمؤمنین علی (ع) را در توحید بیان مینمایم:

«حمد و سپاس خداوندی را سزاست که هیچ صفتی از صفاتش بر

صفت دیگر او پیشی نگرفته است، پس پیش از آنکه آخر است اول میباشد و پیش از آنکه پنهان باشد هویداست و غیر او هر که بوحدت و یکی بودن نامیده شود کم است، هر عزیزی غیر او ذلیل و خوار است و هر توانائی غیر او ناتوان است و هر مالک و متصرفی غیر او مملوک است و هر دانائی غیر او متعلم و یادگیرنده است و هر قادر و توانائی غیر او در بعض امور توانا و در بعض دیگر ناتوان است، و هر شنووندہ‌ای غیر او را آوازهای بسیار بلند کر میگرداند و آوازهای آهسته و دور را نمیشنود و هر بینائی غیر او از رنگهای پنهان نایبنا است و غیر او هر آشکاری پنهان نیست و هر پنهانی آشکار نیست..»

اینک با نقل حدیث مشهور:

«مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ أَمَامَ زَمَانِهِ مَا تَمَتْ مِيتَةُ الْجَاهِلِيَّةِ»

بابضاعت مزجا و رعایت محدودیت زمانی شمه‌ای از نحوه تولد امام زمان(ع) و غیبت صغیری و نحوه ارتباط آن وجود مقدس در زمان غیبت صغیری با پیروان خود و غیبت کبری را بعرض حضار گرامی میرسانم. در تأیید حدیث معرفت امام زمان(ع) دعائی از مرحوم شیخ ابو عمر و

نائب اول امام(ع) را با استحضار میرسانم:

«خدا یا تو مرا بخود شناساکن که اگر تو بخویش شناسایم نفرمایی رسولت را نخواهم شناخت، خدا یا تو رسولت را بمن بشناسان و گرنه حجت را نخواهم شناخت، خدا یا تو حجت را بمن بشناسان و گرنه از دین خود گمراه خواهم شد، خدا یا مرا بمرگ جاهلیت نمیران..»

شیخ صدق علیه الرحمه در کمال الدین از جابر جعفی و او از جابرین عبدال... انصاری روایت میکند که پیغمبر(ص) فرمود:

«المهدی میں ولدی اسمه اسمی و کنیتی کنیتی اشہب الناس بی خلقاً و

خُلْقًا تَكُونُ لَهُ غَيْبَةٌ وَ حِيرَةٌ تَفْضُلُ فِيهِ الْأُمُّ ثُمَّ يُقْبَلُ كَالشَّهَابِ الشَّاقِبِ
فِيمَلَاهُ وَهَا عَدْلًا وَ قُسْطًا كَمَا مُلِيتَ ظُلْمًا وَ جُورًا.» يعني:
«مهدی ع از اولاد من است، نامش نام من و کینه‌اش کینه من میباشد.
صورت و سیرتش از همه کس بمن شبیه‌تر است، غیبیتی کند که مردم دچار
حیرت گردند و بسیاری از فرقه‌ها گمراه شوند.»

«آنگاه مانند ستاره تابانی از پرده غیبت بدرآید و زمین را پر از عدل و
داد کند آنچنانکه پر از ظلم و ستم شده باشد.»

مرحوم علامه مجلسی در باب پنجم از جلد سیزدهم بحار الانوار
(مهدی موعود) شصت آیه از قرآن مجید نقل کرده که در روایات اهل
بیت (ع) تأویل بظهور امام زمان (ع) شده است.

علاوه بر احادیث بسیار که از رسول اکرم (ص) و ائمه
طاهرین (ع) درباره امام زمان (ع) رسیده مرحوم مجلسی در همان
جلد از بحار الانوار چهل حدیث از طریق برادران اهل تسنن^۱ در مورد
حضرت مهدی (ع) نقل کرده است. برای نمونه عده‌ای از علماء ارزشمند
اهل تسنن را که معتقدند مهدی (ع) همان محمد بن الحسن العسگری (ع)
دوازدهمین امام اهل بیت میباشد و تاکنون زنده است و در آخر الزمان
ظاهر میشود و زمین را پر از عدل و داد میکند و خداوند دینش را بوسیله
او پیروز میگردداند با ذکر نام و کتاب هر یک از آنان بحضور تان
معرفی می‌نمایم:

۱ - علی بن عیسی اربیلی در کتاب (کشف الغمہ) مینویسد «چهل حدیث درباره
مهدی موعود ع بدست آورده‌ام که حافظ ابو نعیم اصفهانی آنها را جمع آوری کرده و
من هم برتریبی که او ذکر نموده می‌اورم.

١. محيى الدين بن عربي - فتوحات مكية
٢. سبط ابن الجوزي - تذكرة الخواص
٣. عبد الوهاب شعراني - عقائد الأكابر
٤. ابن الخشاب - تواریخ مواليد الائمه و وفیاتهم
٥. محمد بخاری حنفي - فصل الخطاب
٦. احمد بن ابراهيم بلادزی - الحديث المتسلسل
٧. ابن صباغ مالکی - الفضول المهمم
٨. عارف عبد الرحمن - مرآة الاسرار
٩. كمال الدين بن طلحه - مطالب السؤال في مناقب الرسول
١٠. قندوزی حنفي - ينایع الموده
١١. ابن حجر هیشمی - صواعق المحرقة ج ٢ ص ٢١١
١٢. سنن ابو داود - جلد ٢ ص ٤٢٢
١٣. سنن ابن ماجه ج ٢ حدیث ٤٠٨٢ و ٤٠٨٧
١٤. صحيح ترمذی ج ٤ ص ٤٣٩
١٥. صحيح بخاری ج ٤ ص ١٤٣
١٦. حافظ (فتح الباری ج ٥ ص ٣٦٢).

من بغیر مسلمانان کاری ندارم، بآنان که قرآن را تنها کتاب تحریف نشده آسمانی میدانند خطاب میکنم و با ذکر مفاهیم آیاتی از قرآن کریم امیدوارم شک و تردیدهایی که احتمالاً در مورد طول عمر شریف حضرت حجۃ بن الحسن(ع) وجود داشته باشد بمدد حضرتش زایل گردد. مسلمان واقعی هرگز شکفت زده نمیشود که خداوند عزیز را صد سال بکشد سپس زنده گرداند و پس از زنده شدن آب و غذایش را دست نخورده و فاسد نشده بیاید و بالا غش بنگرد که چگونه خداوند

استخوانهاش را بهم پیوند میدهد و آنها را پر از گوشت میکند پس از آنکه استخوانها پوسیده شده باشد. (آیه ۲۵۹ سوره بقره)

مسلمانی که قرآن کریم را تصدیق میکند و تعجب نمیکند که حضرت ابراهیم (ع) پرندگان را قطعه قطعه کرده و هر قطعه را بركوهی میگذارد سپس آن قطعه‌ها را فرا میخواند و بسوی او می‌آیند. (آیه ۲۶۰ سوره بقره) مسلمانی که ایمان دارد و تعجب نمیکند که حضرت عیسی (ع) بدون نطفه یعنی بدون پدر زائیده میشود و تاکنون زنده است و نمرده و بزمین بازخواهد گشت و در گهواره با مردم سخن گفت. (سوره مریم)

مسلمانی که مؤمن است و تعجب نمیکند که دریا برای حضرت موسی (ع) شکافته شود و بنی اسرائیل بدون اینکه ترشوند در آن راه روند و فرعون و فرعونیان در آن غرق شوند. (آیه ۹۰ سوره یونس)

مسلمانی که ایمان دارد و تعجب نمیکند که حضرت سلیمان (ع) با پرندگان و پریان و مورچگان سخن میگوید و عرش بلقیس را در کمتر از چشم بهم زدن حاضر مینماید و باد بفرمان او است. (آیات ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ سوره نمل و آیه ۱۲ سبا) مسلمانی که ایمان دارد و شگفتزده نمیشود که حضرت خضر (ع) تا امروز زنده است در صورتیکه هزاران سال پیش با حضرت موسی (ع) ملاقات کرده است (آیه ۶۵ سوره کهف) مؤمن تعجب نمیکند که خداوند اصحاب کهف را مدت ۳۰۹ سال بخواب میبرد سپس بر میانگیزد (آیه ۲۵ سوره کهف)

و سرانجام مسلمانی که بتمام این مسائل ایمان دارد و وقوع آنها را از خدا بعید نمیداند آیا جا دارد که از وجود حضرت امام زمان (ع) و پنهان بودنش در یک فترت از زمان برای حکمتی که خداش خواسته تعجب کند و آنرا محال بداند؟

با توجه با حادیث صحیحه و متواتره که از طریق شیعه و سنی نقل شده هر دو فرقه معتقد بظهور حضرتش در آخرالزمان هستند تنها اختلافی که هست در مورد ولادتش میباشد که سنی‌ها معتقدند هنوز متولد نشده است ولی هر دو گروه (شیعه و سنی) اتفاق نظر دارند که در آخرالزمان ظاهر میشود.

شیعیان متظر تولدش بودند که با زیارت جمال مبارکش بر روشنی دل و دیده بیفزایند و حکام جائز عباسی بمنظور قتل امام و خاموش کردن نور الهی در انتظار بسر میبردند.

مقدمات تولد امام زمان(ع) مانند حضرت موسی(ع) میباشد با این تفاوت که فرعون مجبور بود تمام زنان باردار بنی اسرائیل را تحت نظر بگیرد ولی طاغوت زمان منحصراً خانواده امام عسگری(ع) را شدیداً زیر نظر گرفته بود. حال وضع بسیار حساس زمان امام دهم و امام یازدهم و برنامه عباسیان را بیان میکنم.

در زمان امام عسگری(ع) دولت عباسی در برابر یاران امام(ع) و در پایگاههایی که پشتیبان آن جناب بودند قاطعانه و بیرحمانه ایستادگی میکرد. و برای از میان برداشتن خط مشی و برنامه امام(ع) و پراکندن و اداره کردن یاران او کوششهای فراوان بعمل آورد و با مال بیحساب بسیار دست بخریداری و جدانها زد: علاوه بر خریداری و جدانها توسط حکام عباسی زندان و شکنجه و مصائب دیگر از نظر اقتصادی و اجتماعی برای امام(ع) و یارانش مورد استفاده مستمر بود.

دولت عباسی در برابر افکاری که ذهنیت عموم مسلمانان بخصوص افکار دوستان تزدیک امام(ع) بعلت اخبار متواتر از زمان رسول...(ص) تا زمان امام عسگری(ع) از اعتقاد بوجود مهدی(ع) لبریز بود و سائلی

تدارک میدید تا با آن افکار روبرو شود.

دولتیان بطور کلی میدانستند که زمان مهدی (ع) تقریباً نزدیک است اما تاریخ تولد او را که مراقبت بی اندازه بکار رفته بود تا پنهان ماند نمیدانستند از آنجا بود که دستگاه حاکم فرمانها صادر کرد که پس از فوت امام عسکری (ع) از ترس اینکه مبادا مهدی (ع) بصورت جئین در شکم یکی از همسران امام (ع) باشد همه زنان باردار او را مراقبت کنند.

امام عسکری(ع) راه غیبت فرزندش را هموار می‌سازد

فعالیت امام(ع) و برنامه‌ریزی او در تحقیق بخشیدن هدف مزبور بدرو کار مقدماتی نیاز داشت:

- ۱ - مخفی کردن مهدی(ع) از چشم مردم و نشان دادن وی فقط بعضی از خواص
- ۲ - آنکه بهر ترتیب فکر غیبت را در اذهان و افکار رسوخ دهد و بمردم بفهماند که این مسئولیت اسلامی را باید تحمل کنند و مردم را باین اندیشه و متفرعات آن عادت دهند.

بيانیه‌های امام عسکری(ع) سه شکل داشت:

- الف - اعلامیه‌های کلی و عمومی درباره صفات مهدی(ع) پس از ظهور و قیامش در دولت جهانی که تشکیل میدهد، فرمود:
«وقتی قیام کند در میان مردم با علم خود داوری خواهد کرد مانند داوری داود(ع) که از بینه و دلیل پرسش نمی‌کرد..»^۱

ب - توجیه نقد سیاسی در مورد اوضاع موجود و مقرون کردن آن باندیشه وجود مهدی(ع) و ضرورت ایجاد دگرگونیها از سوی او و از این قبیل است:

«وقتی قائم ما خروج کند بویران کردن منابر و جایگاههای خصوصی در مساجد فرمان خواهد داد، این جایگاهها بمنظور امنیت و محافظت خلیفه از تعدی، و برای افزودن هیبت او در دل دیگران بنا شده است»^۱

ج - اعلامیه‌های کلی برای پایگاهها و اصحابش که در آن ابعاد اندیشه غیبت برای آنان و ضرورت آمادگی و عمل با آن از جنبه روانی و اجتماعی توضیح داده شده بود تا غیبت امام(ع) و جدائی او را از آنان پذیرند.

۳ - امام عسکری(ع) موضعی دیگر نیز برگزید که وقتی فرزندش از چشم مردم دور شود وضع را برای قبول غیبت آماده کرده باشد در آن وقت فقط بخواص اصحاب نمودار میگردید و وظیفه تبلیغ تعلیمات و فرمانهای خود را بواسطه چند تن از خاصان خود اجرا میکرد و این امر را با مکاتبه و توقع عمل میفرمود و باین ترتیب، برای آنچه که فرزندش مهدی(ع) در غیبت صغیری خود بایستی عمل میکرد، ایجاد آمادگی مینمود.

اگر این مسئله بدون مقدمه و آمادگی قبلی برقرار میشد برای مردم امری شگفت‌آور و حیرت‌بخش و غافلگیر کننده بود.

از اینجا بود که امام عسکری(ع) این اسلوب را عمل کرد، این روش در دوره امام هادی(ع) آغاز شد که با درک و فهم مردم بیشتر سازش

تولد امام مهدی (ع)

امام مهدی (ع) در سپیده دم نیمه شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری متولد گردید پنجسال از زندگانی او در حیات پدر بزرگوارش گذشت و در آن مدت فعالیت مهم و اساسی پدر بزرگوارش بردو امر مهم متصرکر گردید:

۱- احتیاط کامل از دستگاه حاکم ۲- آشنا کردن او با یاران نزدیک خود. امام مهدی (ع) پس از پدر مسئولیت امامت را بر عهده گرفت و آن روز پنجسال داشت (۲۶۰ هجری).

خردسالی امام پدیده‌ای شگفت‌آور نیست. امامت موهبتی است که خداوند بهر یک از بندگانش که بخواهد عطا می‌فرماید مانند یحیی پیامبر که حکم نبو ترا در دست گرفت در حالی که کودک بود.

«یا یحییٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَّ أَتِينَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّاً» (آیه ۱۲ سوره مریم)
همچنین عیسی (ع) که با مر خداوند در گهواره سخن گفت و بندگی و نبوت خود را اعلام داشت:

«قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ أَتَانِي الْكِتَابُ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا وَ جَعَلَنِي
مَبَارِكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيَا»
(سوره مریم آیه‌های ۳۰ و ۳۱)

مسئولیت امام عسکری(ع) در برابر فرزندش

پس از ولادت امام مهدی(ع) پدر در قبال فرزند با دو وظیفه هماهنگ روبرو گردید.

۱ - ثابت کردن وجود مهدی ع در برابر امت اسلام و مقابل طرفداران و پیروانش با احتیاطی که در مقابل حکومت مرعی میداشت بی آنکه این پنهانکاری و احتیاط طوری باشد که وادار بمحفوی کردن او باشد و بمحو کردن نامش و انکار وجودش منجر گردد.

۲ - برنامه ریزی و طرح نقشه برای پشتیبانی از مهدی(ع) در مقابل کوششها که برای تعقیب و قتل او از طرف مقامات دولتی که توجه بسیار باو معطوف میداشتند، میشد، و نیز مقابله یا کوششها یا مرگزای دولت و بسیج همه نیروها و جاسوسان و خبرگزاران برای دست یافتن باو زیرا، ولادت او بمعنای حکم مرگ نظام موجود و رسوا کردن و فاش ساختن برنامه های آنان و نشان دادن انحرافشان از فرمانهای اسلام بشمار میرفت.

هر اندازه دقت و احتیاط امام عسکری(ع) برای صورت تحقق دادن

بدو هدف مزبور و یاد وظیفه مشروح رویارویی فرزندش افزایش مییافت بیشتر در معرض تعقیب دولت و مراقبت دائمی آنان قرار میگرفت. توفیق امام(ع) به پنهان کردن مسأله تولد فرزندش مسأله‌ای مهم بود، ولادت ویرا پنهان داشت و او را از یاران و دوستان جز بوسیله مراسله در پرده نگاه داشت.

پایگاهها و دوستان با اندیشه در پرده بودن و پیوند داشتن با امام از راه نظام نوابی و تسلسل هرمی که از رأس بقاعده میرسید عادت کردند. امام عسکری(ع) با حمد بن اسحق نوشت:

«ما را مولودی متولد شده است باید این امر را نزد خود پوشیده بداری و از همه مردم مکتوم نمائی»^۱

امام عسکری(ع) چند روز پیش از وفات بین دوستان خود در مجلسی که چهل تن از یاران و فادرش حضور داشتند و از جمله آنان محمد بن عثمان و معاویه بن حکیم و محمد بن ایوب... بودند به بزرگترین اعلان و افشاگری درباره ولادت فرزندش اقدام کرد و با آنان چنین گفت:

«او بعد از من صاحب شما و خلیفه شما است، او قائمی است که گردنها در انتظار، بسوی او کشیده شده است پس وقتی زمین از ستم و ناروائی پر شد خروج میکند و زمین را از قسط و عدل سرشار میسازد»

جعفر فرزند امام هادی(ع) دولت را آگاه میسازد

کتابهای تاریخ زندگانی او را چنین توضیح داده‌اند:

۱ - تاریخ غیبت از صدر بنقل از اکمال الدین

«بجوانی رسید و از تعالیم اسلام ییگانه و منحرف بود و راه لهو و شرابخوارگی و فسق و فجور در پیش گرفت.»

پدر او امام هادی(ع) بیاران خود فرمان داد که از او دوری جویند و با او آمیزش نکنند. فرمود:

«او نسبت بمن بمنزله نمرود است بنوح»
از اخبار چنین بر میآید که جعفر در سه زمینه فعالیت انحرافی داشت و با امام مهدی(ع) در تضاد بود.

۱ - ادعای امامت پس از برادرش امام عسگری(ع)
۲ - انکار هر وارث شرعی برای امام عسگری(ع) و ادعای اینکه او امامت را بارت میبرد.

۳ - وقتی امام مهدی(ع) باو اعتراض کرد. مأموران دولتی را از وجود او آگاه ساخت و دولت را وادار کرد تا برای تعقیب و بازرگانی گسترش خانه او عمل کند. کارگزاران حکومت بازماندگان امام(ع) را زیر فشار قرار دادند ولی در پایان از یافتن امام مهدی(ع) ناامید شدند مأمورین خلیفه المعتمد هنگام خروج از خانه و سایل خانه را چپاول کردند در پایان غارت صیقل (نرجس) را که مادر مهدی(ع) بود دستگیر نمودند و برای بازجوئی نزد مسئولان امر بردنده تا درباره کودک استفسار کنند و اطلاعات لازم را بدست آورند.

این بانو گفتہ آنان را انکار کرد و مدعی شد که طفلی نیاورده است، و پافشاری کرد تا سر نهان آشکار نگردد و فرزندش را دور از دسترسی تعددی در پرده نگاه داشت. مادر مهدی(ع) فشار و شکنجه را با کمال اخلاص و استقامت تحمل کرد و کوشید که بازپرسان را در وهم و شک نگاه دارد لذا ادعا کرد که باردار است، مأموران بیدرنگ آن بانو را زیر

نظر و مراقبت شدید و دائمی قرار دادند و او را در بین زنان معتمد و موفق و زنان قاضی (ابن ابی الشوارب) قرار دادند. همچنان مراقب او بودند تا مدت بدراز اکشید و کودکی نیاورد، آن بانو بیش از دو سال در همان حال زندانی بود تا دولت در جبهه‌های گوناگون گرفتار دشواریهای جنگی بسیار شد و مسئله آن بانو را از یاد برداشت و او توانست بسلامت از جنگ آنان
برهد.^۱

۱- صاحب الزنج (سرگرم شدن دولت بمسئله جنبش زنگ بسال ۲۵۵ هجری قمری بامام عسگری(ع) مساعدت کرد تا این قضیه را مستور بدارد.)

غیبت صغیری

غیبت صغیری از سال ۲۶۰ هجری تا سال ۳۲۹ هجری بطول انجامید. غیبت امام(ع) را نمیتوان بدوری امام مهدی(ع) از جامعه و دشواریهای پیچیده آن تفسیر کرد بلکه مهدی(ع) رهبری بود بی‌همتا که با شعور سرشار دردها و آرزوهای امت خود و پایگاههای مردمی خویش را احساس میکرد و با فکر و عمل و اندیشه با آنها پاسخ میگفت و آن، بنا به مقتضیات وضع و مصلحت اسلام بود. برای کسانی غیر از نواب و سفیران او مشکل بود که بدیدار او (ع) دست یابند و توصیه میفرمود که مبادانام او را بصراحة بر زبان آورند بلکه با اسم مستعار از او نام برنده مانند قائم، حجت، صاحب الزمان و نظیر اینها.

تعقیب امام(ع) از طرف مأموران

دستگیری امام(ع) یکی از هدفهای مهم دولت بود، چه آنان میدانستند که نتیجه وجود امام(ع) تهدید سلامت حکومت آنان است، از اینجا بود

که دیوانه وار میکوشیدند تا دولت خود را از خطر وی نگاه دارند وقتی معتقد زمام خلافت را در دست گرفت مهمترین وظیفه خود را این دانست که بیدرنگ برای دستگیری امام(ع) حمله را آغاز کند بار اول حمله بمترزل امام(ع) نتیجه مطلوب را بیار نیاورد.

معتقد برای بار دوم سربازان بیشتری را فرستاد وقتی وارد خانه شدند از سرداب بانک تلاوت قرآن بگوش رسید، این بار نیز امام(ع) با عنایات خاصه خداوندی از خانه خارج شد.

امام(ع) و سازمان هرم گونه او

از مجموع روایات و نصوص تاریخی آشکار میشود که امام(ع) در تنظیمات تشکیلات و ارتباط و تماس خود با پایگاههای مردمی و پیروانش تأکید میکرد که در سازمان، نظام هرمی را رعایت کنند، او خود(ع) در قله و رأس هرم بعنوان رهبر، کارهای خود را در خفا و بطور سری انجام میداد و فرمانها و دستورها و رهنمودهای خود را بطور مستقیم به نواب خود صادر میکرد، دیگران بمنزله شاخ و برگها بین او و وکیلان او که در مناطق دور پراکنده بودند، حلقه پیوند بین امام(ع) و پایگاه وسیع مردمی بودند.

نواب چهارگانه

نواب چهارگانه کسانی بودند که در غیبت صفری از طرف امام(ع) دارای وکالت خاصه بودند آنان به ترتیب و بنا به تسلسل تاریخی عبارت بودند از ۱ - ابو عمر و عثمان بن سعید عمری ۲ - ابو جعفر محمد بن عثمان

عمری ۳ - ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی ۴ - ابوالحسن علی بن محمد
سمری^۱

هدفهای نیابت

نیابت امام(ع) دو هدف داشت:

- ۱ - آماده کردن ذهن امت از معنی و مفهوم «غیبت کبری» و عادت دادن تدریجی مردم به پنهانی زیستن و جلوگیری از غافلگیر شدن در موضوع غیبت، اگر امام(ع) بطور ناگهانی غیبت میکرد بساکه با انکار مطلق وجود مهدی(ع) مواجه میگردیدند.
- ۲ - قیام نیابت برای رعایت شان پایگاههای مردمی طرفدار امام(ع) و وظیفه برقرار کردن رابطه بین آنان بود تا پس از پنهان شدن امام(ع) از صحنه زندگانی در دوران غیبت کبری، کارها و مصالح آنان را مورد رسیدگی قرار دهند.

نواب این قسمت از مأموریت خود را بهترین نحو انجام دادند و مصالح و امور پایگاهها را در سخترین شرایط اجتماعی و سیاسی که بیاندازه پیچیده و دشوار بود حفظ کردند.

عثمان بن سعید نخستین نایب بمدت پنجسال در آن سمت انجام وظیفه کرد.

محمد بن عثمان نایب دوم در حدود چهل سال عهده‌دار انجام وظیفه بود.

۱ - غیبت نوشته مرحوم طوسی

حسین بن روح نوبختی نایب سوم بیست و یکسال و علی بن محمد
سمیری نایب چهارم مدت سه سال در نیابت باقی ماند.

در پایان غیبت صغری (۳۲۹ هجری) عمر شریف امام (ع) ۷۴ سال
بود. پنجسال از آن عمر شریف را در هنگام زندگی پدر بزرگوارش گذراند
و شصت و نه سال در غیبت صغری بود آنگاه غیبت کبری آغاز گردید تا
خداآوند تبارک و تعالی با او اجازت ظهور دهد تا زمین را پر از عدل و داد
کند زان پس که از ظلم و جور مملو شده باشد.

اگر وجود مبارک امام عصر (عج) را نمیتوانیم زیارت کنیم گناه از چشم
ناپاک ما است والا خورشید حقیقت دائمًا تابان است ولی دیده خفاش
صفتان را یارای دیدن خورشید درخشنان نیست.

حافظ عليه الرحمه فرماید:

چشم الوده نظر از رخ جانان دور است
بر رخ او نظر از آینه پاک انداز
یارب آن زاهد خودبین که بجز عیب ندید
دود آهیش، در آئینه ادراک انداز
غسل در اشگ زدم، کامل طریقت گویند
پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز

*****

نظر باینکه نوروز تزدیک است و ایرانیان نوروز را گرامی میدارند متن
حدیثی که مرحوم علامه مجلسی (ترجمه جلد سیزده بحار الانوار صفحه
۱۱۰) در این خصوص نقل کرده عیناً فرائت مینمایم:

«مؤلف: شیخ احمد بن فهید حلی^۱ در کتاب «مهذب» و دیگران در تألیفات خود از معلی بن خنیس و او از حضرت صادق(ع) روایت کرده است که فرمود: نوروز روزی است که قائم ما اهلیت و صاحب امر خلافت در آن روز قیام میکند و خداوند او را بر دجال پیروز میگرداند. او دجال را در مژبله کوفه بدار میآویزد، هیچ روز نوروزی نمیگذرد مگر اینکه ما در آن روز انتظار فرج داریم زیرا نوروز از روزهای ما است»

«ایرانیان آنرا حفظ کردند، ولی شما عربها آنرا ضایع کردید»
نکته مهم و قابل توجه برای جلوگیری از بدعتها و بستن دکانها نقل از صفحه ۹۲۸ ترجمه جلد سیزدهم بحار الانوار

طبرسی در کتاب احتجاج نقل کرده که این توقيع از ناحیه مقدسه امام زمان(ع) برای ابوالحسن سمری (نایب چهارم حضرت) بیرون آمد:
«ای علی بن محمد سمری بشنو، خداوند پاداش برادران (دینی) تو را در مرگ تو بزرگ گرداند. تو تا شش روز دیگر خواهی مرد. پس بکارهای خود رسیدگی کن و بهیچکس بعنوان جانشینی خود وصیت منما که غیبت کامل واقع شده و دیگر ظهوری نیست مگر بعد از آنکه خداوند اجازه، دهد و آنهم بعد از گذشت زمانها و قساوت دلها و پرشدن زمین از ستم. خواهد بود. بزودی در میان شیعیان کسانی پیدا میشوند که ادعای میکنند مرا دیده‌اند. آگاه باش که هر کس پیش از خروج سفیانی و صیحة آسمانی ادعا

۱- شیخ بزرگوار احمد بن فهید حلی متولد سال ۷۵۷ و متوفی در کربلا بسال ۸۴۱ از فقهای مشهور شیعه در قرن نهم هجری است. ابن فهید شاگرد فاضل مقداد و علی بن خازن و بهاء الدین نیلی است که از شاگردان شهید اول و فخر المحققین پسر علامه حلی هستند. ابن فهید در علم و فضل و زهد و تقوی زبانزد خاص و عام بوده کتاب «الذهب البارع» شرح مختصر نافع محقق حلی و «تحریر» و «موجز» و «المتعة الحلبیه» و «تحصین» و «عدة الداعی» از تصنیفات ارجدار او است.

کند که مرا دیده است.» «دروع میگوید و بر من افترا می‌بندد و لا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم»
این روایت در کمال الدین هم بسند دیگر ذکر شده است.^۱

* * * * *

توجه: مطالبی که در صفحات بعدی درج شده بمناسبت سخنرانی اضافه گردیده است، ضمناً در خاتمه مولودیه هائی که بمناسبت میلاد مسعود امام زمان(ع) از طرف فرخنده خانم سیف امیرحسینی (ساو جی) جده حقیر و حضرت آیه الله علی سیف امیرحسینی (عم نویسنده) سروده شده در پایان مقال درج خواهد شد. دیوان فرخنده در سال ۱۳۰۷ شمسی در تهران بطبع رسیده (دیوان پروین اعتصامی در سال ۱۳۱۴ چاپ شده) که نایاب گردیده امید آنکه بالطف پروردگار موفق به تجدید چاپ آن گردم.

تاریخ پیدایش تصوف

نظر باینکه بعض دوستان بویژه جوانان عزیز در مورد صوفی و خانقاہ و قطب سؤالاتی از حقیر نمودند متن نوشته محقق عالیقدر آقای نورالدین

۱ - پس از تنبیه و تأمل بخوبی واضح است که این توقيع مبارک در صدد بیان نفی امکان رؤیت آن حضرت در زمان غیبت کبری نیست. بلکه این توقيع شریف برای بستن دکانها و جلوگیری از بدعتها و تکذیب مدعیان نیابت خاصه مانند اقطاب صوفیه و رکن رابع شیخیه و مدعیان مهدویت صادر گردیده است. افسوس که این روایت مبارکه که مانند روایات دیگر دارای شاهد صدق است و از معدن وحی و مطلع تنزیل صادر شده مورد تصدیق و توجه و تأمل طوایف امامیه قرار نگرفته است، و گرنه این دکانها مطلقاً بسته میشد و این اختلافات بزرگ که بدترین دردها است ایجاد نمیگشت. «بیان الفرقان - غیبت و رجعت - صفحه ۱۶۸»

مدرّسی چهاردهی را از کتاب «سیری در تصوف» ذیلأً درج مینمایم:
(صفحه / ۱۴۰ کتاب)

تصوف و کلمه صوفی در صدر اسلام وجود خارجی نداشت در نیمه دوم قرن دوم هجری ابوهاشم کوفی اولین کسی است که صوفی نامیده شد و در آخر قرن سوم خانقاہ بوجود آمد و از قرن چهارهم هجری مشایخ بر خود القابی قائل شدند و لفظ دین بر آن افزودند مانند عفیف الدین که لقب شیخ عبدالله یافعی بود و نورالدین لقب (شاه نعمۃ اللہ ولی) بود و در زمان علیرضای دکنی کلمه دین جای خود را بلفظ علی داد و از زمان شاه نعمۃ اللہ کلمه شاه برقرار گردید اما اول لقب قرار گرفت و بعد از شاه علیرضا دکنی در آخر لقب جاگرفت مانند نورعلیشاہ و کلمه قطب را اولین بار محیی الدین عربی برقرار کرد، پایه گذار عرفان علمی منصور حلاج بود و بدست محیی الدین نضج گرفت و بنیانگذار عرفان عملی جنید بغدادی بود تصوف اسلامی ابتدائاً بقرآن و حدیث متمسک بود بعد، از مسیحیت کاتولیک و مانویت و بودائی و فلسفه اشراق و فلسفه سانکرهیه (عرفان عملی هندوان) متأثر گردید و نحوه ریاضت و سلوک و حبس نفس و نشستهای هشتاد و چهارگانه و ذکر و فکر و ذکر دو ضرب تا شش ضرب و روزه وصال و روزه سکوت را کلیتاً از فلسفه یوگی فراگرفته و بکار بستند و از قرن پنجم تا هشتم خانقاههای بسیار و سلاسل متباعدة متاباغضه بوجود آمد و برای هر خانقاہ موقوفات بسیار معین گردید و در هر خانقاہ عده کثیری سکونت داشتند و گردکار و مشغله نگشتنند و سفرنامه ابن بطوطه خود مؤید کثرت خانقاهها در بلاد است و بتدریج پایه ادعای مشایخ و اقطاب بیام فلک رسید، اما از قرن هشتم بعد دیگر تصوف سیر نزولی نمود و صغیریه که خود مؤسس سلسله حیدریه بودند و شاه اسماعیل

صفوی که با سیزده تن درویش از محله برد سر لاهیجان قیام کرد و وقتی
بار دبیل رسید هشت تصد تن صوفی دور روی گرد آمده بودند سلسله صفویه
را پی ریزی کرد، شاه سلیمان بمخالفت صوفیه برخاست و شاه
سلطان حسین دستور داد کلمه کاهو را بفتح ادا کنند تا شبیه کلمه هو نگردد،
تصوف دویست سال از ایران رخت بر بست زمان فتح علیشاه
معصوم علیشاه هندی با چند تن از هند بایران آمد و سلسله شاه نعمة الله ولی
را در ایران توسعه داد و همزمان با معصوم علیشاه غلام علیشاه از هند بایران
آمد و دوده (سلسله) خاکسار را شیوع داد در این ایام مذهب شیخیه
بوجود آمد و بچند شعبه منقسم گشت و از این مسلک بایه متولد گردید و
پس از اندک مدتی بفرقه بابی و ازلی منقسم گردید و از این مذهب که بعد
بصورت دین جلوه گر گردید و اغلب رجال سیاسی آن عصر را در زیر
پوشش خود گرفت و ملک التملکین و جمال زاده در این جرگه عرض
وجود نمودند که ناگهان میرزا حسینعلی نوری که مدت دو سال در کسوت
درویشی در خانقاہ نقشبند به سلیمانیه بغداد بنام درویش محمد تحت
تریست قرار گرفته بود و کلمات مکنونه و رساله چهار وادی و هفت وادی
و مثنوی که میتوان در عدد کتب صوفیه قلمداد نمود از اثر خامه خود
منتشر ساخته مدعی الوهیت گردید و بهائیت به بهائی و غصنه پدیدار
شدند و در هند غلام احمد قادیانی و در ایران کسری تبریزی و سرهنگ
شمشیر وزیری یکی پس از دیگری مدعی داعیه های دور از باور عقل
سلیم و علم گردیدند و نور علیشاه اول که فقط شیخ طریقت بود در بلاد
اسلامی سیصد تن را اجازه ارشاد داد که هر یک سلسله ای برای انداختند و
پس از درگذشت هر قطبی مشایخ سلسله هر کدام مدعی قطبیت گردیدند
که از آن جمله میتوان ذوالریاستین مونس علیشاه را نام برد که شانزده تن

ادعای جانشینی وی نمودند و سلسله شاه نعمت الله بسلسله کوثریه و گنابادی و صفوی علیشاھی و ذوالریاستین منشعب گردید و قطب هر فرقه کتبی چند تألیف نمود که افراد اهل فضل پیرو خود را بمطالعه آن کتب سرگرم کنند و از آثار دیگران واقف نگردند که باراده ازلی فیلسوف شرق کیوان فزوینی که هفتاد سال عمر خود را صرف دانشها و ادیان و تصوف نمود و هفده سال در مقام قطبیت جالس بود و ملقب بلقب منصور علیشاھ بود و از سلاسل شیعه و سنی اجازه ارشاد داشت ببارقه الهی دامن فروچید و اسرار خفیه صوفیه را بر ملا ساخت و مرید و مرادی را مردود و باطل شمرد و درباره ادعاهای گراف مدعیان لافزن مرقوم داشته‌اند که:

«آیا تواند ستاره‌های مرصوده را بدل بهم کند یا یک کسوف و خسوف را در وقتی مانع شود و در غیر وقتی بیارد یا اندازه مکث آنها را کم و زیاد نماید آیا تواند یک جانوری را بسازد یا تواند قادر است که یک مرد را احیاء کند و آیا تواند یک زنده را غیر مرگهای عادی بمیراند یا تواند یک طلوع و غروب را از وضع عادی خود برگرداند بوضع غیر عادی یا تواند یک منظومه و مداراتش را تغییر دهد.»

ای خواننده گرامی نتیجه زحمات شبانه‌روزی سالیان ایام جوانی خود را صرف تحقیق علمی و عملی ادیان نموده و در کلیه سلاسل عملاً وارد گشته و بزعم مستندشینان طی مراحل کرده و دریافتیم که اکثر این مشایخ بوراثت یا بعلل دیگر و در ایام اخیر بکمک و معااضدت سیاسی و مالی دولتهای قبل از انقلاب جالس این مقام گشته. گذشته از اینکه زحمت سلوک بخود راه نداده از عقاید مسلک خود ناآگاه و مرید را فرصت و اجازت پرسش نمیدهند و مرید باید بخود تلقین نماید و کارهای عادی اقطاب را غیر عادی و معجزه‌انگار و بعضی سلاسل با مشاهده رؤیائی که

هسته اصلی خواب بعمریدان القاء شده در منام ببیند و خود را واجد مراتب
عالیه پنذیرد این اظهار نظر از دل پر درد و گامهای خسته در راه تحقیق
تراوش کرده تا بگوش پرهوش تو برسد و خدا را گواه میگیرد که نه
در صدد نفی کسی نه اثبات شخصی برآمده‌ام، ره آورد چهل و پنج سال
کوشش است که در هر شب‌انه روز و لااقل ده ساعت و گاهی پانزده ساعت
صرف این راه نموده و با نوک مژگان و اشتیاق وافر و دل امیدوار گام
برداشته و بالنتیجه دریافتم از طریق مرید و مرادی نتیجه باد بدهست آمده و
مقصود حاصل نمیگردد خود در این راه عقل را فرا راه خود قرار داده و
گفتار این ناچیز را مطعم نظر قرار ده ثمره دریافت تو مزد زحمات این
بی‌مقدار است. و وعده میدهد بلطف حضرت حق موفق به انتشار کتاب

(تصوف شرق) گردم..

انتقاد و حمله شدید مرحوم مولوی به رشدان و شیوخ دروغین زمان خویش

کار دکانداری و گمراه نمودن مردم و خوردن اموالشان بدانجا رسید
که مولینا جلال الدین با آنهمه صبر و سعه صدر سخت بشیوخ صوفیه و
پیران آنان تاخته و راه و رسم آنانرا آشکار ساخته:

خر ز عیسی وا ندانی ای فقیر	کردهای دجال را مهدی و پیر
رهبر و رهزن ز هم نشاخته	لاف فقر اندر جهان انداخته
مخلص و صادق نماید از برون	صد فسون و مکر دارد در درون
اوهمی گوید چو من عارف که یافت	نور عرفان در دل و جانش نتافت
دعوی عرفان و تلبیس و ریا	نیستش از عارفان شرم و حیا
هرچه بودش نقد، آن برباد داد	و ای آن طالب که در دامش فتاد
که نیند آگه ز فقر از بیش و کم	همچو این شیخان با طبل و علم
خویشن را با یزیدی ساخته	لاف شیخی در جهان انداخته
محفلی وا کرده در دعوی کده	هم ز خود سالک شده واصل شده
بسته اند این بیحیایان بر زبان	حرف درویشان و نکته عارفان
عاقلان سرها کشیده در گلیم	احمقان سرور شدستندی، ز بیم
که بیپهلوی سعیدی بر درخت	پس حلیس الله گشت آن نیکبخت
دستگیر صد هزاران نامید	عشق پیر تست نی ریش سفید
ورنه ازو سواس کی رسته است کس	پوزه بند و سوسه عشقست و بس
شمس تبریزی مراد مولینا جلال الدین که آتش بجان او زد چند حمله	

درباره منصور حلاج و بازید گفته که برای حسن ختم عیناً نقل مینمایم:
گوینده: «سبحان ما اعظم شانی» و «انی انا الله» هنوز در سلوک راه حق
و وصول بحق، ناقص و نارسیده بودند و گرنه هرگز از «انا» و «انی» یعنی از
من و مای خود دم نمیزدند، و غیر از «هو» یعنی «هو الله» و «سبحانه ما اعظم
شانه» نمی دیدند و نمیگفتند. (مقالات شمس) و نیز درباره منصور گفته
است: «منصور را هنوز روح، تمام جمال ننموده بود و گرنه انا الحق چگونه
گوید، حق کجا و آنا کجا؟ این آنا چیست؟ این حرف چیست؟ و در عالم
روح نیز اگر غرق بودی حرف کی گنجیدی؟ الف کی گنجیدی، نون کی
گنجیدی؟» مقالات شمس صفحه ۳۳۴

بسم الله الرحمن الرحيم

اللَّهُمَّ كُنْ لِيُولِيكَ الْحَجَةَ بْنَ الْحَسَنِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آبَائِهِ فِي هَذِهِ
السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ وَ لِيَا وَ حَافِظَا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا وَ دَلِيلًا وَ عَيْنًا حَتَّى
تُسْكِنَهُ أرْضَكَ طَوْعًا وَ ثُمَّ تَمْتَعَهُ فِيهَا طَوِيلًا.

آمين يارب العالمين

منابع و مأخذ:

مهدى ع موعود - ترجمه جلد سیزدهم بحار الانوار
چهارده معصوم - المهدى ع - زندگى تحليلي پيشوايان ما
سيرى در تصوّف - همراه با راستگويان

بسم الله الرحمن الرحيم

در میلاد مسعود امام عصر(عج)

اثر طبع فرخنده خانم سیف امیرحسینی (ساوجی)

امروز دیگر عید شهنشاه جهان است
انوار جمالش بهمه خلق عیان است
فرمانبر حکمش همه کون و مکان است
هم حجت یزدانی و هم میر زمان است
چشم و دل عشاقد برویش نگران است
شد نیمة شعبان و جهان گشت منور
از مقدم شاهنشه دین میر مظفر
ساقی بده آن باده گلنگ مکرر
گوئی که فلک ریخته خود عود بمجمیر
یا باد بهشت است که امروز وزان است
شاهی که بود لعل لبس چشمۀ حیوان
خود حضرت خضراست بدان چشمۀ نگهبان
موسی کلیم است و را چاکر دربان
هست عیسی مریم بدرش جزء غلامان

صد حیف که از دیده عشاق نهان است
تاکسی به پس پرده‌ای ای نور الہی
مرا نبود غیر ولای تو پناهی
ما گمشدگان را تو نماینده راهی
از گوشة چشمت سوی عشاق نگاهی
بیتابی عشاق شها بر تو عیان است
ای حامی قرآن خداوند جهانبان
همنام رسول مدنی ختم امامان
ما مستظران را که رسیده است بلب جان
در غیبت کبرای تو ای خسرو خوبان
عجل فرجه متصلم ورد زبان است
ای شاه، جهان پر شده از کفر سراسر
بربند کمرگیر بکف تیغ دو پیکر
 بشکاف صف کفر ز هم همچو غضنفر
با دست یاداللهی چون حیدر صدر
اصلاح امورات جهان کار شهان است
 مجران تو آنسان ملکا داشته تأثیر
کز دوری تو اهل جهان گشته ز جان سیر
با پنجه تقدیر کرا قوت تدبیر
هر چند که هجران تو افلک کند پیر
«فرخنده» بامید وصال تو جوان است

بمناسبت ولادت باسعادت امام زمان علیه السلام

اثر طبع: آیه‌ا... علی سیف‌امیرحسینی فرزند مرحوم عباسقلیخان (سیف لشکر) و فرخنده خانم سیف‌امیرحسینی (شاعرۀ توانا) و عم گرامی موسی سیف‌امیرحسینی متخلص به «عاشق» - از خداوند متعال توفیق چاپ اشعار آن فقید سعید را خواهانم:

زمستان آن شراب ناب مستان	زمستان ای ساقی مستان
بیاور آن شراب ارغوانی	بیاور ریز آن خورشید رخسان
بیا این زرق و سالوس و ریا را	بوزان ساقی از آن آب سوزان
جوان کن جان ما زان سالخورده	که باشد یادگار عهد ساسان
شرابی ده که گرجستی سکندر	نکردی جستجو از آب حیوان
شرابی گر چشیدی بخت نصیر	خشیدی خون یحیی بر یهودان
بیاور آن شراب تلغخ ساقی	که موری گردد از وی پور دستان
شرابی ده که گر میلاد گرگین	کشیدی زان شدی سام نریمان
شرابی ده که گر گودرز خوردی	روان پرداختی از کین پیران

نکردنی گفتگو از چاه سوران
 بسنونک نیش درد جسم پیلان
 ز سوران آورد ترکی با ایران
 که ما خود از ازل بودیم مستان
 الامهر سپهر خوب رویان
 بت نسرین تن سیمین زنخدا
 نگارستان رخ و نارنج پستان
 نموده خلق عالم را پریشان
 بود جانها نشار چون تو جانان
 شبی تا بامداد آن رخ مپوشان
 غزلخوان شوخ ما خوش باش و خندان
 که بگذشته است چار و ده ز شعبان
 گره بگشوده‌اند از زلف حوران
 امام عصر شاهنشاه دوران
 پناه مؤمنین حامی قرآن
 که روی درگاه سایند شاهان
 تمام ما سوی هستند مهمان
 بسود روح القدس از پاسبانان
 وجود واجبی جز ذات یزدان
 قدم اندر جهان زد چون جهانبان
 پس دیدار حق موسی بن عمران
 بصد شوق و شف پویان و جویان
 جوابی از مقام حی سبحان

شرابی ده که گر نوشید بیژن
 شرابی گربکام پشه ریزند
 رهد خون سیاوش گر که جامی
 مباد اندیشهات از مستی ما
 نگارا ای بخوبی شهره شهر
 حبیب سرو قد عنبرین موی
 بلورین دست و پا و ساق و ساعد
 پریشان گیسوان بر قامت تو
 شود دلها فدای چون تو دلبر
 یک امروزی نقاب از روی برگیر
 نشین جانا بزن جام دمادم
 نمیدانی مگر ای چارده مه
 جهان آنسان معطر شد که گوئی
 بود میلاد وجه الله باقی
 وصی آخرین موصی اول
 محمد مفخر اولاد آدم
 شهنشاهی که بر خوان نوالش
 شهنشاهی که در درگاه قدرش
 بُدی واجب اگر میبود ممکن
 کلاه خاکیان بگذشت ز افلات
 شنیدستم که با هفتاد رهرو
 بکوه طور ارنی گوی رفتند
 بغير از لن ترانیشان نیامد

نشد حاصل بر ایشان غیر حرمان
بسدیدی بی‌تمنا روی یزدان
بهشت جاودان بند است و زندان
که درد پرده مادست طغیان
چرا از چشم عشق است پنهان
ندارد دیدن خورشید، امکان

مثنوی شبان نامه - در بیان حدیث.

کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیته - ۱۳۴۶ اثر منتشر نشده: از
موسی سیف امیر حسینی (امیر)

بسود شبانی بزمان قدیم	بارمه خوش بصرحا مقیم
بادیه پیمای دلیر جوان	روز و شب اندر پی روزی دوان
بر زیر سبز چراگاهها	بارمه اش گشته، بسی ماهها
در دل صحرای بدون حصار	شیر سگی بود، و را غمگسار
بسود بهر حال رفیق شبان	برگله و خیمه او پاسبان
یار و فادار شبان جوان	راضی از او بود بیک قرص نان
رتبه و ابلاغ وزارت نداشت	کار به تبلیغ و سیاست نداشت
خدمتش از بهر فوائد نبود	در پی تفتیش عقائید نبود
چونکه نمیخواست ستاند مدار	مال خلائق ننمودی حلال
نقشه احداث عمارت نداشت	لا جرم اندیشه غارت نداشت
روز و شب آماده پیکار بود	مقتدر و قانع و هشیار بود

بیگنهاز پاک بدنده، چو شیر
 همچو شبان از قبّل مردمان
 سُدّره عامل بیگانه بود
 زیرکی و حزم و فطانت گرفت
 ما همه هستیم شبان سربر
 پاسده میهن دلند خویش
 حافظ و مسئول کسان دهخدا
 باشد از او راحتی مردمان
 ایمن از او خاطر استانیان
 در کف تدبیر شبان ملتی
 هست شبان بهرمه پاسبان
 دشمن غدار، سیاست کند
 هم ز رمه دور کند واهمه
 لطف کند ملت درمانده را
 لوث وجودش بزداید ز دهر
 بسی غم و بسی دلهره راحت کند
 به که بر او، گرگ بود پاسبان
 با گله آنگونه که دانی کند
 موسی پیغمبر ذوالمن کجاست؟
 نوش دهد، در دستانی کند
 ملت جا هل بهو سها خوش است
 باز رو گوهرش، بپرداخته
 حکمت و تدبیر جهانگیر را

خائن چوبان بدریدی چو شیر
 بود قوی پنجه، امین شبان
 منتخب خلق چو فرزانه بود
 سگ ز شبان درس امانت گرفت
 چشم گشانیک بدان ای پسر
 جمله شبان زن و فرزند خویش
 دهکده را هست شبان دهخدا
 حاکم شهر است شهری شبان
 والی ملک است باستان شبان
 مملکتی راست شبان دولتی
 نیست رمه بهر شبان، بیگمان
 تارمه از گرگ حرast کند
 سوی گل و سبزه براند رمه
 راه برد گله وامانده را
 گرگ ستمکار، براند بقهر
 تارمه احساس فراغت کند
 گرگله آزاد چرد بی شبان
 برگله گرگ گرگ شبانی کند
 وادی پهناور ایمن بجا است
 تاکه بدین گله شبانی کند
 سامری از غیبت موسی خوش است
 خیره بگو ساله خود ساخته
 بردہ ز خاطر سخن پیر را

از ره هموار، سوی چاله رفت
 بهر خدا، جانب جانان گذر
 راز دل بسته هویدا شده
 چاره کن این کار فرو بسته را
 پرده ظاهر بدر، از راز گوی
 کور از او دیده خفash بود
 خرمی و رونق گلها از اوست
 صفحه گیتی ز ستم، پاک از اوست
 خانه برانداز همه ظالمان
 حور و ملک، محو جمال و بند
 کون و مکان مات ز معراج او
 احمد روشنندل پاکیزه جان
 نسل بشر گشته بدو مفترخ
 گرچه علی(ع) جمله بتها شکت
 پشت بائین خدا میکند
 گر ز طلا یا که ز سنگ و گل است
 خرد کنش زانکه رضای خداست
 آنچه بود غیر هوی دین بود
 پس چو ملک سیر در افلای کن
 بحر کرم، رحمت بیحد بگیر
 خاک کف پای فلك سای او
 مهر علی(ع) گیر بدل، والسلام
 باب مدینه است علی(ع) کوه حلم

بیخبر اندر پی گوساله رفت
 باد صبا پیک لطافت اثر
 از نفت هر گرمی وا شده
 گو تو پیام من دلخسته را
 درد و غم خلق، بدو بازگوی
 گرچه بر او سر ازل فاش بود
 روشنی دیده و دلها از اوست
 دامن غنچه بچمن، چاک از اوست
 امی و استاد همه عالمان
 علم و خرد، خاک نعال ویند
 تاج شهان، رفته بتاراج او
 ختم رسیل، سرور پیغمبران
 آنکه شبان است به نسل بشر
 گو که شده امت تو بتپرست
 پیروی از نفس و هوی میکند
 بت هوس نفس و هوای دل است
 عین بت است آنچه ورای خداست
 جان پدر جان سخن این بود
 خانه دل راز صنم پاک کن
 چنگ زن و دامن احمد(ص) بگیر
 تا که شوی، غرقة دریای او
 خواهی اگر دست دهد این مقام
 گفت محمد(ص) که منم شهر علم

کی بجهان غیر حق اندیشه کرد
پیروی از کلک گهربار اوست
بعد نبی رهبر و مولی علی(ع) است
بعد ولایت شده نازل بخم
دین شده کامل، دل ما منجلی
مظہر آیات کتاب کریم
مدح کمال تو بود هل آتی
ای بنجف خفته چو در صدف
چون تو کسی دُر معانی نست
موسى عمران، بشد اندر سجود
بر تنش از نور تو جان داد او
دور شد از پیکر او، کهنه دلق
چوب کفش حیه جانگیر شد
جانب فرعون، بت پر فتن
ای علی ای ماحی اعداء حق
حق تو نشناخت بحق، جز خدا
گرچه شود خشک یم از این رقم
فرق تو در راه خدا منشق است

مهر علی(ع) هر که بحق پیشه کرد
مهر علی(ع) پیروی از کار اوست
چونکه علی(ع) با حق و حق باعلی است
آیة اکملت لکم دینکم
یعنی از الطاف ولای علی(ع)
آیة ذات خدای علیم
وصف جمال تو بود لافتی
نفرز بیان تو بود «الوکشف»^۱
کس بجهان جز تو «سلونی»^۲ نگفت
نور تو در طور تجلی نمود
رتبه فاخلع^۳ بشبان داد هو
گشت بشبان رمه چوبیان خلق
مرد فراری ز وطن، شیر شد
همچو خلیل آمده او بتشکن
ای علی ای مظہر اسماء حق
حق توئی و نیست حق از تو جدا
وصف تو ناید بزبان و قلم
وصف تو هم حق حق مطلق است

۱ - علی علیه السلام فرمود: «الوکشف الغطاء ما ازدلت یقیناً» یعنی: اگر پرده (بین ما و عالم بعد از مرگ) برداشته شود بر یقینم افزوده نمیشود.

۲ - در مسجد عظیم کوفه فرمود: «سلونی قبل ان تفقدونی فائی بطرق السماء اعلم من طرق الأرض» یعنی: هرچه میخواهید از من بپرسید که برآههای آسمان داناتر از طرق زمینم.

۳ - این آناربک فاخلع نعلیک انک بالواد المقدس طوی - آیه ۱۳ سوره طه

گشته ترا خانه حق قتلگاه
 قتل تو هم آخر هستیت نه
 عبد تو کی از شه عالم کم است
 تا شود آباد ز می این خراب
 هم برد از هوش و خرد عقل و هوش
 ضابطه بر کفر و بر ایمان توئی
 آینه ذات و صفات خدا
 نفس تو است ای ولی خلوتی
 نور جلی حق و سر الهی
 رمز بیانات حکیم علیم
 یکسره از کون و مکان بگذرم
 گلخن از این مهر شود گلشنم
 همچو خلیل ارت تو شوی همرهم
 آبی و دریایی خروشان توئی
 آب ولای تو، بشوید ریا
 وارهد از خوف عذاب السعیر
 گفت که لب بسته و بگشای گوش
 شعله مصباح نبی و ولی است
 از دم لا غربی و لا شرقی است
 دیده خفایش صفت کور به
 روشنی انسن و آفاق کرد
 دل بُد از این ارض که منظور بود

خانه حق است ترا زادگاه
 زادن تو اول هستیت نه
 عبد حقیر تو، شه عالم است
 از خم وحدت بچشانم شراب
 مت ولای تو شود عین هوش
 عین صراط حق و میزان توئی
 ای علی ای ممکن واجب نما
 نفس محمد(ص) نبی جلوشی
 نقطعه تحت ب بسم الله
 بینه رمز الف لام میم
 سور ولایت چو شود رهبرم
 مهر ولایت چو شود جوشنم
 همچو خلیل از تف آتش رهم
 آتشی و مهر درخشان توئی
 آتش مهر تو، بسوزد هوی
 گر نظر از لطف کنی بر «امیر»
 صبحدم از عالم غیبم سروش
 سور ولایت بجهان منجلی است
 نور نه خورشیدی و نه بر قی است
 سور دل و دیده از این نور به
 سور جمال ازل اشراق کرد
 اشرقت الارض از این سور بود

۱ - وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا - آیة ۷۰ - سوره الزمر.

خوان زُبی آیه اللہ نور
 لغو بود بعثت پیغمبران
 هادی و مهدی جهان قائم است
 نور هدایت همه را شامل است
 حاصل هر سعی و عمل گمره است
 شمع بکف، مهر کنی جستجو؟
 جرعه‌ای از ساغر ساقی بگیر
 پیرو توحید و ولایت شوی
 دیده خودبین تو بینا شود
 بر فرجش مؤمن و امیدوار
 روشنی دیده صاحبدلان
 عدل کند بعد ستم برقار
 منتظر جلوه نور حقم

خواهی اگر بر تو نماید ظهور
 گر نبود رهبری اندر جهان
 دان که هدایت بجهان دائم است
 قطب جهان آن ولی کامل است
 دل اگر از نور ولایت تهی است
 گمشده، با قطب دروغین بگو
 دامن آن هادی باقی بگیر
 تا به ره راست هدایت شوی
 سینه تاریک تو سینا شود
 زنده شوی از مدد انتظار
 شیعه بود منتظر جانِ جان
 تاکه در این گیتی ناپایدار
 «موسی» سرگشته طور حقم

از موسی سیف امیرحسینی (امیر) در سال ۱۳۵۶ در کاخ جوانان
شهر ری (شب شعر) قرائت شد

گر هست دل روشن و سمع و بصری هست
پیدا است که در پهنه گیتی خبری هست
بسی شبیه بود صانع دانای مؤثر

زیرا که از او در همه هستی اشی هست
گیسوی سیه داد بعشاق بشارت
کز نافه آهی ختن مشک تری هست

خوناب شفق گفت بهر شام و سحرگاه
کز خون شهیدان بد و عالم شمری هست
از آتش عشق ازلی سوخته، کم نیست

زین شعله سوزنده بهر دل شری هست
دریا دل دریا غم خاموش گهر ساز

بر چهره زردش اثر اشگ تری هست
یکسان شده فیروزه و خرمهره ببازار

لیکن بجهان خبره صاحب نظری هست
صد ره بدر بسته و دیوار رسیدیم

مائوس نگشتم، که نابسته دری هست
غمگین مشواز ظلمت شباهی بلاخیز

چون شمس و قمر در پس شب پرده دری هست
شمع رخ جانانه بصد جلوه فروزان

پروانه ز جا خیز، ترا بال و پری هست

تاریخ بسود یکسره تکرار حوادث

فرعون دگر هست و عصای دگری هست

ای بتشکن از آتش نمرود چه ترسی؟

بشکن بت و بتخانه ترا گر هنری هست

پیروزی آینده بامید و تلاش است

ما را بسره امت آینده سری هست

بر مستظران مژده که از لطف خداوند

بر نصرت دین حجت(ع) شانی عشری هست